

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Johdanto pedagogiseen dokumentointiin - Videoluento 1

Kirsi Tarkka
Opetushallitus

Tukimateriaalin rakenne

OSA I Johdanto pedagogiseen dokumentointiin

Videoluento 1: Johdanto, Kirsi Tarkka

OSA II Miten toteutan pedagogista dokumentointia?

Videoluento 2: Lapsen ja huoltajien taso, Kati Rintakorpi

Videoluento 3: Lapsiryhmän toiminnan taso, Kati Smeds

Videoluento 4: Henkilöstön taso, Sylvia Tast

OSA III Eettiset ja tietosuojakäytännöt

Videoluento 5: Tietosuojakäytänteistä -**tulossa kevät 2018**

Videoluento 6: Eettisiä näkökulmia, Kati Rintakorpi

OSA IV Pedagogisen dokumentoinnin hyvät käytännöt

Digitaalinen portfolio, Kati Smeds

Tuumaustauko, Kati Rintakorpi

Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello, Sylvia Tast

Sosiogrammi, Sylvia Tast

Pelastuspartio, Oph

Kati Rintakorpi
LTO, KT, kouluttaja

Sylvia Tast
Varhaiskasvatuksen lehtori (AMK)
KM, LTO

Kati Smeds
KM, hankekoordinaattori

**Mitä pedagoginen
dokumentointi tarkoittaa?**

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuslaki (36/1973)

Pedagoginen dokumentointi on varhaiskasvatuksen suunnittelun, toteuttamisen, arvioimisen ja kehittämisen keskeinen työmenetelmä.

Vasuperusteet 2016

Dokumentoinnista pedagogiseen dokumentointiin

Dokumentointi

- Muistojen tallettaminen esim. valokuvat, kasvunkansiot, viikkokirjeet, lasten piirustukset, aikuisten muistiinpanot.
 - Toiminnan näkyväksi tekeminen
 - Toiminnasta tiedottaminen
- (Rintakorpi & Vihuri-Henttonen 2017)

Pedagoginen dokumentointi

- Toiminnan suunnittelu, arviointi ja kehittäminen dokumenttien prosessoinnin myötä
- Lasten ja huoltajien osallisuuden lisääminen
- Yhteisten merkitysten luominen siitä, mikä varhaiskasvatuksessa on tärkeää
- Varhaiskasvattajien ammatillinen kehittyminen

(Vasuperusteet 2016)

**Miksi pedagogista
dokumentointia tarvitaan?**

The background features abstract, flowing shapes in vibrant green and blue. A large green shape curves from the top right towards the center, while a blue shape curves from the bottom left towards the center, creating a dynamic, organic composition.

Suunnitelmallisen dokumentoinnin tavoitteena on vasuperusteiden mukaan:

1. Oppia tuntemaan yksittäistä lasta

2. Mahdollistaa huoltajien osallisuus lapsensa varhaiskasvatukseen

3. Ymmärtää lasten välisiä suhteita

4. Tunnistaa ja tiedostaa henkilöstön ja lasten välisen vuorovaikutuksen luonnetta. Pidemmältä aikaväliltä kootut dokumentit ovat tärkeä osa pedagogisen toiminnan arviointia ja henkilöstön toiminnan itsearviointia.

Joksikin tuleva vai jo jotain oleva?

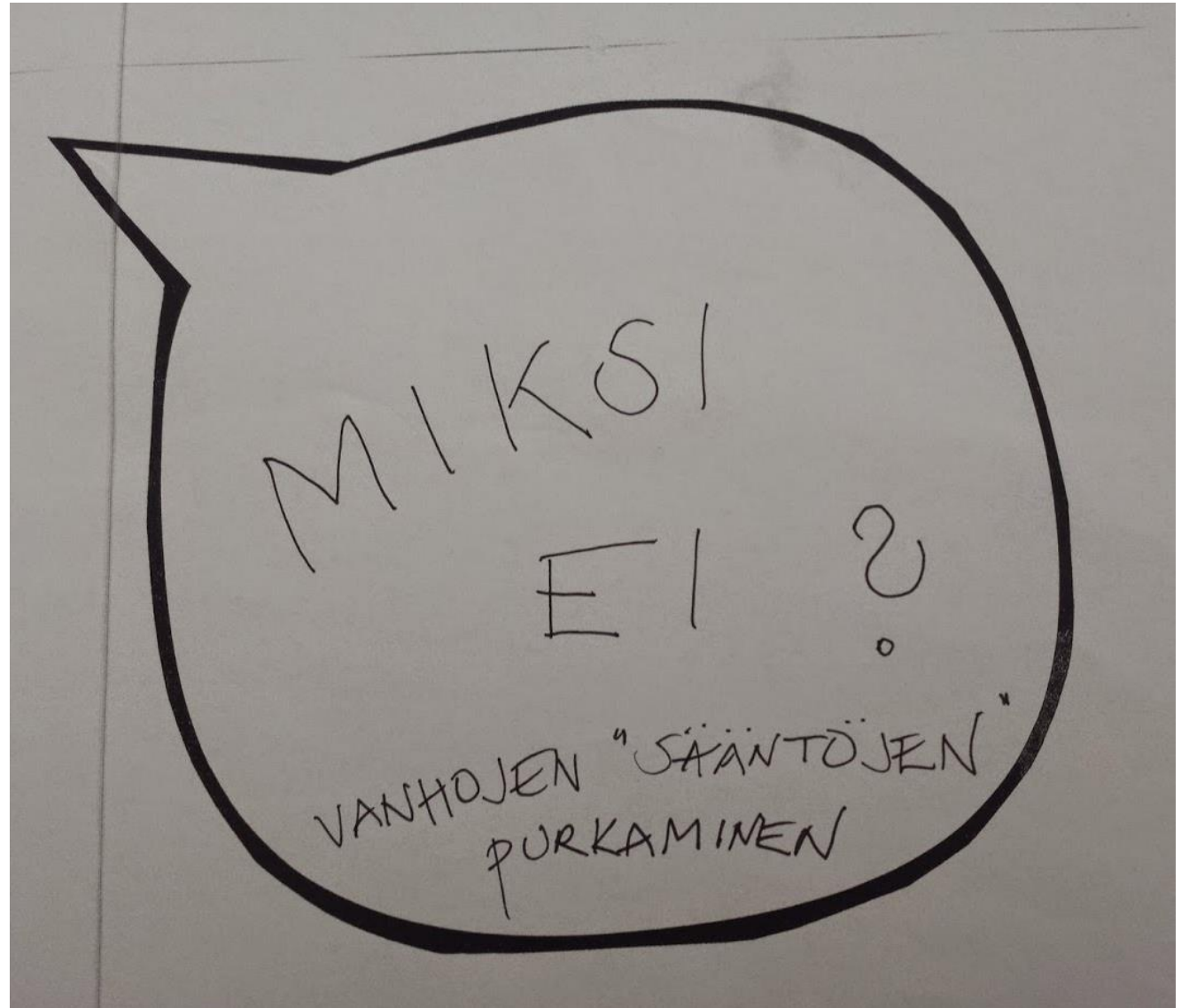

- Toiminnan kohde
- Mitattava objekti, jonka eri osat alueita arvioidaan normaali-epänormaali
- Lapsuus harjaantumisvaihe tulevaan

- **Osaava, aktiivinen toimija, joka tutkii, toimii, oppii, kokee ja osallistuu ja vaikuttaa**
- **Osallinen oman lapsuutensa prosesseissa.**
- **Ainutlaatuinen yksilö omine vahvuuksineen ja tarpeineen.**

Toimintakulttuuri kehittämisen ytimessä

- Toimintakulttuuria muovaavat tiedostetut, tiedostamattomat ja joskus myös tahattomat tekijät.
- Yhteisön kaikki jäsenet vaikuttavat toimintakulttuuriin, ja se puolestaan vaikuttaa kaikkiin jäseniin riippumatta siitä, tunnistetaanko sen merkitys vai ei.
- Pedagogisen dokumentoinnin avulla mahdollisuus tehdä näkymätön näkyväksi.

Pedagoginen dokumentointi on avain lasten maailmaan

**Miten pedagogista
dokumentointia
toteutetaan?**

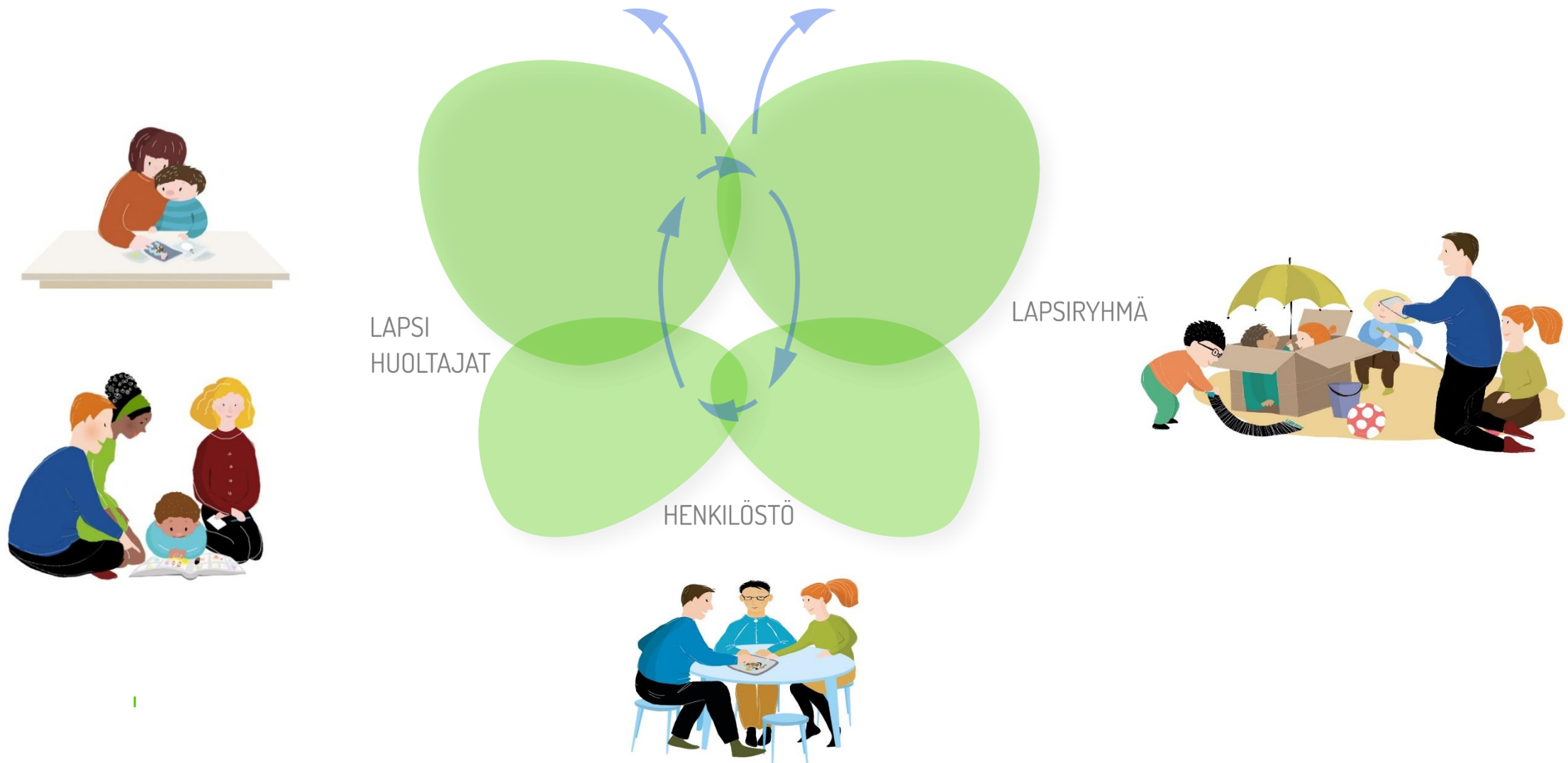
Pedagoginen dokumentointi on suunnitelmallista toimintaa

Edellyttää, että tehdään yhteiset ”pelisäännöt”, sopimukset, joihin sitoudutaan.
Esim. seuraavaan tapaan:

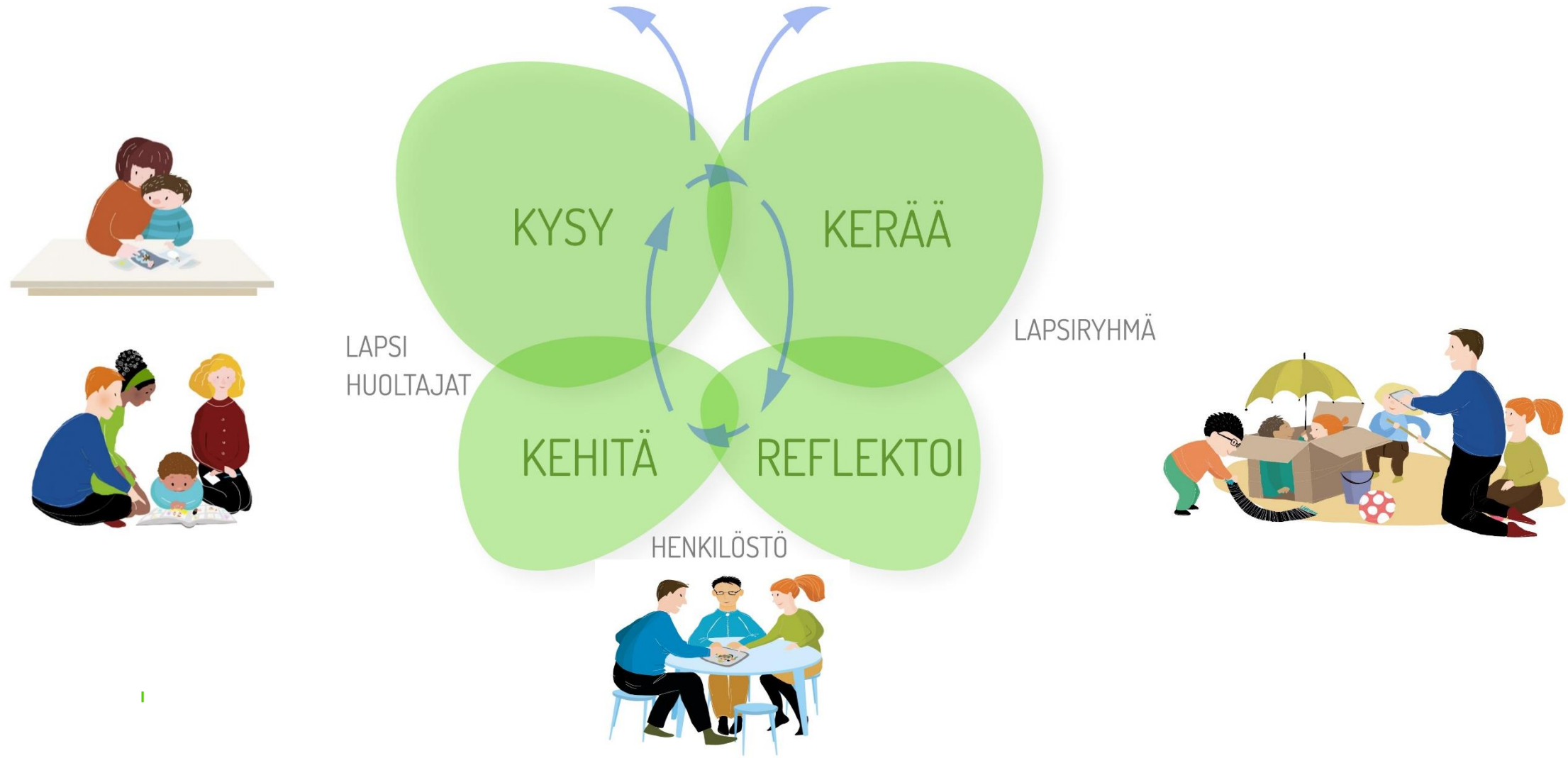
- Miten vastuu tiimissä jaetaan?
- Mitä eri dokumentointitapoja käytetään?
- Kuinka usein dokumenttien ääreen pysähdytään?
- Miten dokumentteja kerätään ja tallennetaan?

Vinkki: hyvät käytännöt osiossa esimerkki pedagogisen dokumentoinnin vuosikellosta

Pedagoginen dokumentointi on prosessi, joka todentuu eri tasoilla

Jokaisella tasolla pedagogisen dokumentoinnin prosessi etenee tiettyjen vaiheiden kautta

Mikä on tärkeintä?

Koska pedagogisen dokumentoinnin tulee olla suunnitelmallista, täytyy dokumentointi kohdistaa tiettyihin, tarkoituksenmukaiselta tuntuviin kysymyksiin.

Kaikkea ei voi, ehdi eikä kannata dokumentoida umpimähkään.

KYSY

Millä keinoilla saadaan vastauksia kysymyksiin?

Kun tärkeimmiltä vaikuttavat kysymykset on valittu, aletaan dokumentoimalla kerätä johtolankoja, joiden avulla kysymyksiin voidaan ehkä saada vastauksia.

Dokumentteja kerätessä, etsiydytään tilanteisiin tai valitaan dokumentointimenetelmiä, joiden avulla voi löytyä mahdollisia vastauksia.

KERÄÄ

Dokumenttien tulkinta syntyy reflektion kautta

Dokumentointi saavat pedagogisen painotuksen, kun niitä tarkastellaan ja niistä keskustellaan yhdessä lasten ja huoltajien kanssa tavoitteena varhaiskasvatuksen suunnittelu, arviointi ja kehittäminen.

Dokumentit tallettavat ja heijastelevat joitakin osia tapahtumista, näkemyksistä, kokemuksista ja tunteista.

Ne eivät kuitenkaan sellaisenaan ole totta tai ainut näkökulma asiaan, vaan avaavat väyliä omien ja yhteisten tulkintojen luomiseen ja kertomiseen.

- **Mitä vastauksia kysymyksiin saatiin?**
- **Mitä näkökulmia löydettiin?**
- **Miten niihin suhtaudutaan?**

REFLEKTOI

Mitä sitten tehdään?

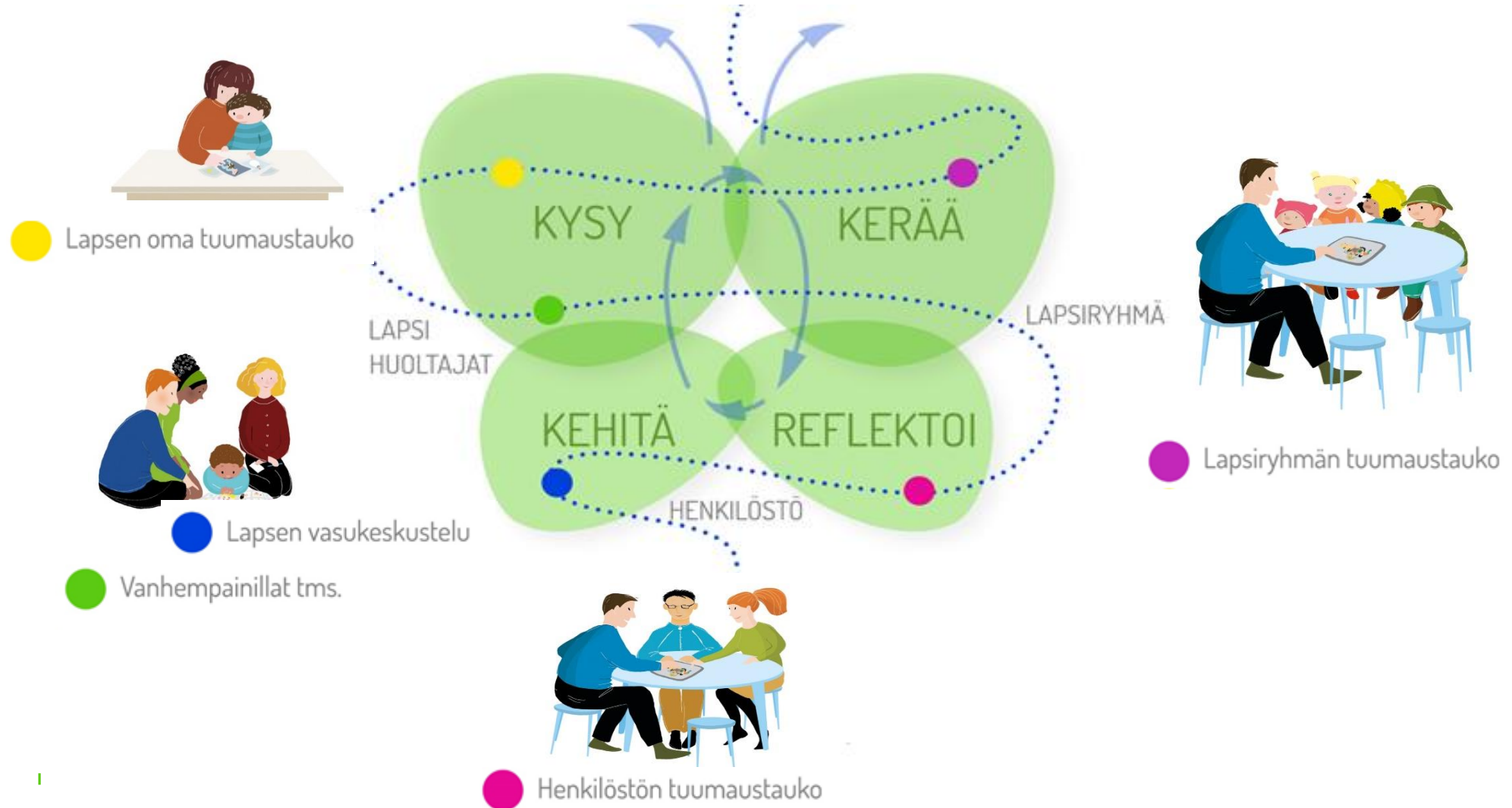
Pedagogisen dokumentoinnin prosessi on hyödyllinen vain, jos sen tarjoamiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin tartutaan.

- **Miten toimintaa kehitetään?**
- **Mitä sisältöjä, menetelmiä tai tavoitteita seuraavaksi valitaan?**

KEHITÄ

Pienin askelin eteenpäin!

PEDAGOGINEN
DOKUMENTOINTI
ON PROSESSI

Kiitos!